

Omaishoito

Tarja Hagback

vastuuyksikön päällikkö, ikääntyneiden palvelut

Omaishoidon tuen määritelmä ja myöntämisedellytykset

Omaishoidon tuki on määrärahasidonnainen ja lakisääteinen sosiaalipalvelu, joka perustuu lakiin omaishoidon tuesta (2.12.2005/937 Laki omaishoidon tuesta).

Omaishoito on hoitomuoto, joka tukee heikentyneen toimintakyvyn, sairauden ja/tai vamman vuoksi säännöllistä hoitoa ja/tai huolenpitoa tarvitsevien kaikenikäisten henkilöiden kotona asumista. Säännöllinen hoito ja huolenpito järjestetään hoidettavan kotona omaisen tai muun hoidettavalle läheisen henkilön toimesta.

Kaikenikäisten omaishoito hoidetaan ikääntyneiden palveluista.
Hakemuksia käsittelee 24 palveluohjaajaa ympäri Satakuntaa.

Myöntämisedellytyksissä huomioitavaa

Omaishoidon tuki ei ole subjektiivinen oikeus, vaan sen myöntäminen perustuu hyvinvointialueen harkintaan.

Tukea maksetaan hoidon sitovuuden ja vaativuuden perusteella korvauksena tehdystä hoitotyöstä.

Jos asiakkaan avuntarve koskee ainoastaan asiointeja kodin ulkopuolella tai kodinhoidollisia töitä, ei tämä vielä oikeuta omaishoidon tukeen.

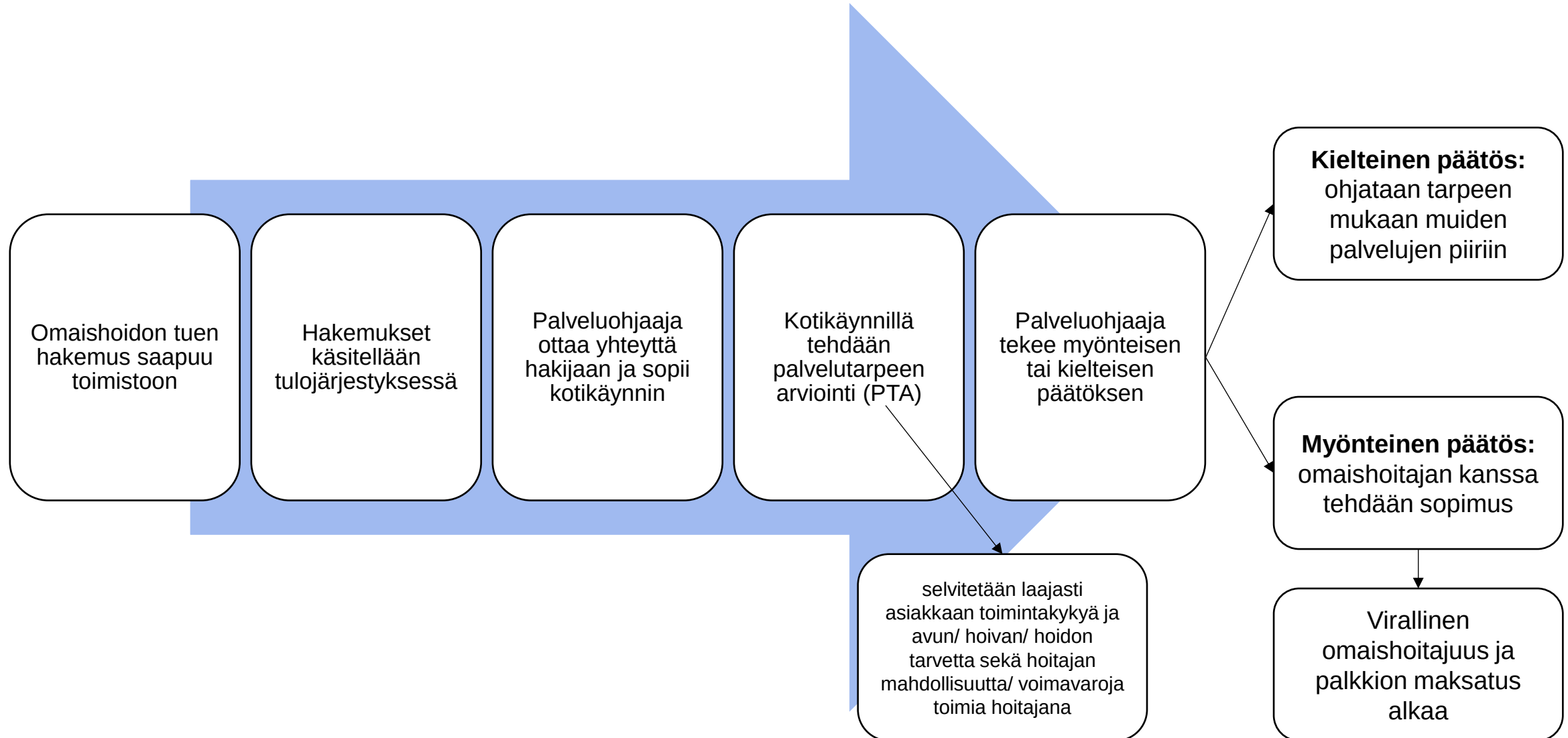

Arvioinnissa huomioidaan

- hoitajan ja hoidettavan kokonaistilanne. Mikään tietty diagnoosi ei edellytä omaishoidon tuen myöntämiseen
- perheen tavanomaiset sisäiset vastuut, kuten vanhempien vastuu lapsesta ja puolisoiden välinen tavanomainen auttaminen
- asiakkaan saamat muut runsaat palvelut, hoitovastuun jakautuminen ja omaishoitajan antaman hoivan osuus kokonaisuudesta.

Omaishoidon tuen prosessi

Omaishoidon tuen kokonaisuus

- Omaishoitajalle maksettava hoitopalkkio
- Hoidettavalle myönnettyt palvelut
- Omaishoitajaa tukevat palvelut
- Omaishoitajan lakisääteiset vapaat ja järjestäminen

Omaishoidon tuen maksuluokat 2025

Alle 18-vuotiaat, 18-64-vuotiaat ja yli 65-vuotiaat

Maksuluokat	Tuen saajien määrät*		
	Alle 18-vuotiaat	18-64 vuotiaat	Yli 65-vuotiaat
1. Maksuluokka 668,79 €/kk	195	198	940
2. Maksuluokka 1003,19 €/kk	40	61	223
3. Maksuluokka 1783,45 €/kk	4	3	4
4. Maksuluokka 1337,58 €/kk**	0	0	0
yhteensä	239	262	1167

Kaikki yht. 1668

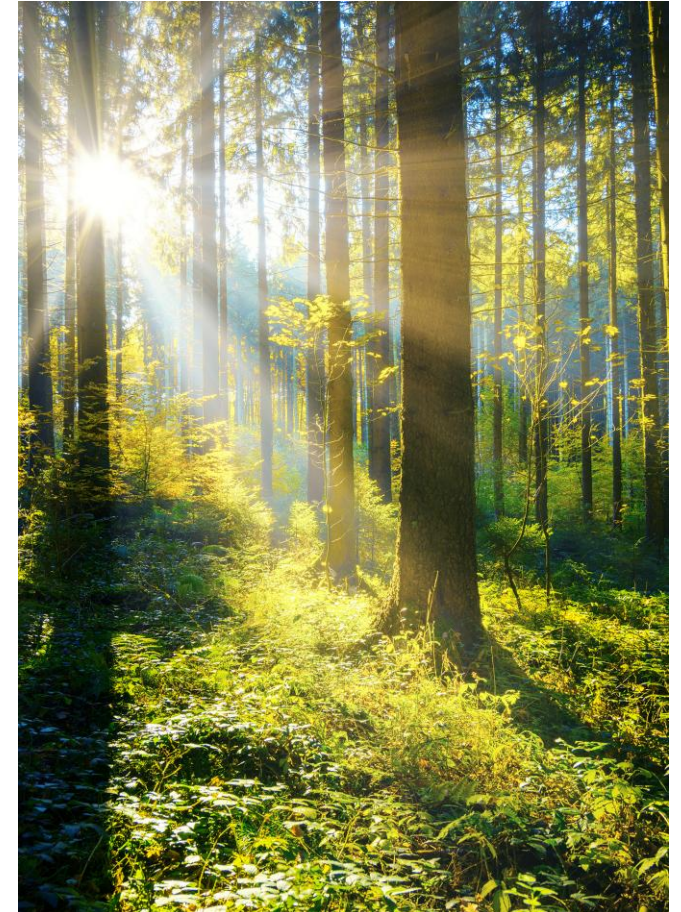
*tilanne heinäkuu 2025

**määräaikainen siirtymävaihe; esim. siirtyminen hoitomuodosta toiseen tai saattohoito tilanne

Omaishoitajan vapaat

- Hyvinvointialueen kanssa omaishoidon tuen sopimuksen tehneellä omaishoitajalla on oikeus pitää vapaata vähintään 2 vuorokautta kalenterikuukautta kohti.
- Kun omaishoitaja on yhtäjaksoisesti tai vähäisin keskeytyksin sidottu hoitoon ympärivuorokautisesti tai jatkuvasti päivittäin, on oikeus kalenterikuukautta kohden pidettäviin vapaapäiviin vähintään 3 vuorokautta.
- Hoitovastuu tulee olla omaishoitajalla vähintään 14 vrk/kk, jotta oikeus vapaisiin toteutuu.
- Kertyneet vapaat voi pitää vasta seuraavassa kuussa ja niitä voi käyttää kuukausittain tai kerätä enintään puolen vuoden ajalta. Vapaita ei voi pitää ennakoon.
- Vapaan tavoitteena on tukea omaishoitajan jaksamista. Jaksamisen tukemiseksi suositellaan, että vapaat pidetään säännöllisesti kuukausittain.
- Hoidon järjestelyyn vaikuttaa hyvinvointialueen käytössä olevat vaihtoehdot. Hyvinvointialueella on viime sijassa oikeus päättää vapaan järjestämistavasta.

Omaishoitajan vapaan aikainen hoito

Ympäri vuorokautinen lyhytaikainen hoito

- Ensisijaisesti hyvinvointialueen omissa yksiköissä
- Mikäli hoitaja peruu sovitun jakson alle kolme päivää ennen vapaan alkamista ilman perusteltua syytä, katsotaan vapaa käytetyksi, vaikka se ei toteutuisi, maksua ei peritä
- Yksi hoitovuorokausi kuluttaa yhden vapaan, asiakasmaksu 12,80 €/vrk. Ylimeneviltä hoitopäiviltä/vuorokausilta palvelun mukainen asiakasmaksu.

Sijaishoito toimeksiantosopimuksella

- Sijaishoidossa tehdään edellytykset täyttävän täysi-ikäisen henkilön kanssa toimeksiantosopimus, jolla tämä sitoutuu ottamaan vastuun hoidettavasta vapaiden ajan. Hoito voi tapahtua joko hoidettavan tai sijaishoitajan kotona.
- Omaishoitaja hankkii itse soveltuvan sijaishoitajan.
- Yksi hoitovuorokausi kuluttaa yhden vapaan, asiakasmaksu 12,80 €/vrk

Tilapäinen perhehoito

- Perhehoito voi tapahtua joko perhehoitajan tai hoidettavan kotona.
- Yksi hoitovuorokausi kuluttaa yhden vapaan, asiakasmaksu 12,80 €/vrk. Ylimeneviltä hoitopäiviltä/vuorokausilta palvelun mukainen asiakasmaksu.

Muut palvelut

Omaishoidon kotiin tulevat hoitajat

- Palvelu on tarkoitettu lähtökohtaisesti yli 65-vuotiaille omaishoidon tuen asiakkaille omaishoitajien jaksamisen tukemiseen. Palvelu on omaishoidon tuen palveluohjaajan arvion mukaan myönnettävä määräaikainen palvelu. Palvelun tarve arvioidaan 6 kk välein yhdessä omaishoitajan ja -hoidettavan, palveluohjaajan ja kotiin menevän hoitajan toimesta.
- Käynnit voivat olla säännöllisiä viikoittain tapahtuvia, kertaluonteisesti sovittuja tai kriisitilanteisiin liittyviä käyntejä. Pää tavoitteena on, että omaishoitaja saa tukea hoito- ja huolenpitotyöhönsä (esim. raskaissa hoitotilanteissa) ja mahdollisuuden hoitaa asioitaan (esim. lääkärikäyntejä, kauppa-asiointeja yms.) tai mahdollisuuden viettää aikaa myös kotona omien askareiden parissa sillä välin, kun hoitaja on paikalla huolehtimassa omaishoidettavasta

Kotihoito

- Palveluohjaaja arvioi tarpeen kotihoidon palveluille. Päävastuu hoidosta tulee olla kuitenkin omaishoitajalla.

Muut palvelut

Kuntouttava työ-/päivätoiminta

- Päivätoiminta tukee kotona asumista sekä omaishoitajan jaksamista. Toiminta perustuu asiakkaan omien voimavarojen vahvistamiseen ja kuntouttavaan sekä sosiaalista kanssakäymistä edistävään työtapaan.

Turvapuhelin

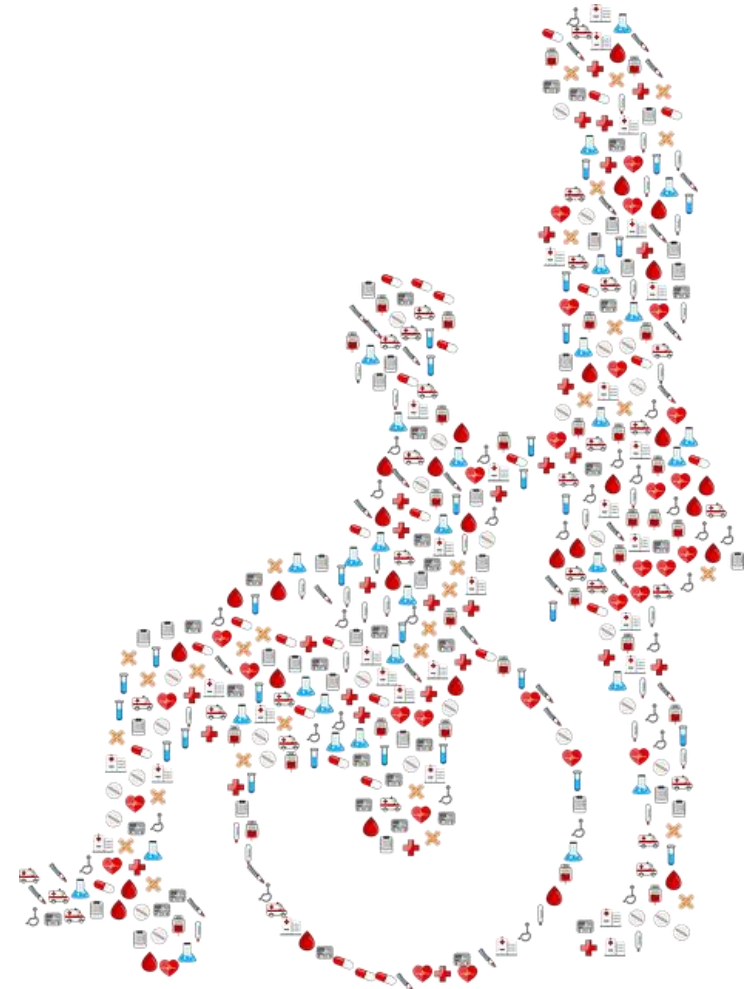
- Hyvinvointialueella on mahdollisuus saada turvapuhelin, jolla saa 24/7 yhteyden turva-auttajaan ja tarvittaessa turva-auttajan käynnin. Lisätietoja omalta palveluohjaajalta.

Apuvälineet

- Apuvälinepalveluihin kuuluvat apuvälineiden tarpeen arviointi, välineiden sovitus, tarvittavat muutostyöt, luovutus omaksi tai käytettäväksi, käytön opetus, seuranta sekä välineiden huolto.

Hoitotarvikejakelu

- Hoitotarvikejakelusta voi saada hoitotilanteessa tarvittavia tarvikkeita, kuten vaippoja. Ilmaisjakelua varten tarvitaan sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisen suositus.

Satavoimaa omaishoitoon -hanke

Satavoimaa omaishoitoon -hanke

ajalla 1.1.2025 - 31.10.2027

- Hanke saa sosiaali- ja terveysministeriön myöntämää valtionavustusta terveyden edistämisen määrärahasta
- Hankkeen kohderyhmänä ovat Satakunnan kaikenikäiset omaishoitoperheet, toimenpiteet kohdistuvat myös omaishoidon parissa työskenteleviin ammattilaisiin
- Hankkeen projektipäällikkönä työskentelee Kerttu Hakonen
- Hankkeen omistaja on omais- ja perhehoidon päällikkö Tarja Hagback

Satavoimaa omaishoitoon –hankkeen tavoitteita

Omaishoitajien jaksaminen ja osaaminen vahvistuu, kohdennetuilla monipuolisilla valmennuksilla.

Esim. eri ikäisten omaishoitajat, harvinaissairaat, muistisairaat.

Valmennuksia järjestetään myös etänä, osallistuminen paranee.

Omaishoitajien mahdollisuudet pitää lakisääteisiä vapaitaan paranee.

Omaishoitajat löytäisivät sopivat vapaan muodot, perhehoito, kotiin menevät hoitajat.

Pilotoidaan kotiin jalkautuvia palveluja tukemaan omaishoitoperheitä.

Omaishoitajien osallisuus ja vertaistuki mahdollistetaan.

Kuntien, yhdistysten kanssa tehtävä yhteistyö, omaishoitajien hyvinvoinnin edistäminen, vertaistukiryhmät, kulttuuri- ja liikuntareseptit.

Kiitos!